

دانشگاه مجازی المصطفی

معاونت پژوهشی و تولید

گزارش کارگاه علمی پژوهشی

موضوع شناسی تحلیل بر اساس نظریه نظام های شبانه روزانه ژیلبر دوران

عنوان کارگاه

ادیات

موضوع

دکتر نیم کرامت (درس زبان و ادبیات فارسی دانشگاه مجازی)

سخنران

فارسی

زبان ارائه

۱۴۰۲ آبان ۹ و ۶

زمان برگزاری

تحت وب

مکان برگزاری

240 نفر آنلайн

تعداد شرکت

کنندگان

<https://live.mou.ir/prj8thj83ggc/>

لینک دسترسی به

<https://live.mou.ir/pzgnkhy7aa16/>

محتوای نشست

متن نشست

این کارگاه علمی در تاریخ 8 و 9 آبان 1402 به همت معاونت پژوهش دانشگاه مجازی و گروه زبان و ادبیات فارسی برگزار گردید.

در زیر گزارشی از اهم موضوعات ارائه شده در این کارگاه علمی که بسیار کاربردی بود و مورد استقبال مخاطبان قرار گرفت، ارائه می‌گردد:

استاد محترم در ابتدا به محورهای مورد نظر در کارگاه اشاره کردند که مباحث ذیل این عناوین بیان می‌گردد:

1. تصویر و اهمیت آن در ادبیات و هنر
2. نظام روزانه و نمودهای آن
3. نظام شبانه و نمودهای آن
4. متن‌های حماسی و عرفانی
5. موضوع شناسی تخیل

ایشان توضیح دادند که خیال و تخیل؛ از فارابی تا ژیلبر دوران را بدین گونه میتوان توضیح داد:

روایا، خیال و تخیل اصطلاحات مهمی به ویژه در عرصه‌هی هنر و ادبیات هستند که اغلب در مفهوم و معنای مشابه به کارمیرونند. از افلاطون تا به امروز، فیلسوفان و متفکران آرای مهم و متنوعی درباره‌ی خیال ارائه نموده اند. بحث از خیال و تخیل به عنوان مرتبی از مراتب نفس، سابقه‌ای طولانی در فلسفه دارد و قدمت آن به یونان باستان میرسد. پیش از رنسانس، از منظر اندیشمندان غربی، این معنا صرفا در ساحت فلسفه مورد بحث قرار میگرفت، اما همراه با تحولات علمی و ادبی، نظریه پردازی در عرصه‌ی خیال، به حوزه‌ی نقد ادبی

و شعر و هنر کشیده شد. «تخیل همواره با هنر و ادبیات عجین بوده است. تخیل به تعبیری با نیروی الهام نیز پیوستگی دارد. این پیوستگی از آنجاست که هم تخیل و هم الهام، با جهان فراحسی مرتبط اند.

ایشان در بخش دیگری از سخنان خود به منشا رویا و ویژگی‌های آن پرداختند آنچه رویا و تخیل را سبب می‌شود، بخش ناخودآگاه وجود انسان است. رویا داده‌ی بلاذرنگ ناخودآگاهی یا همان روان بشر است اما به زعم یونگ فقط به یک فرد محدود نمی‌شود. به زعم یونگ ناخودآگاه بشر که رویا از آن نشات می‌گیرد، جمعی و باستانی است. همچنین رویا به واسطه‌ی سیالیت در زمان میتواند عملکردی آینده نگرانه داشته باشد. خصوصیتی که به آن قدرت پیشگویی را میدهد و در رابطه با خیال و تخیل اولین تعریف به زمان افلاطون بر می‌گردد.

ایشان در بخش دیگری از سخنان خود به توضیح هنر شرقی پرداختند با این بیان که زمانی دارای اصالت است که دارای جنبه‌ی قدسی، و از ارتباط با عالم بالا حاصل شده باشد و خالق آثار هنری آنچه را که در عالم بالا رویت می‌کند به وسیله‌ی هنر خویش در این عالم تجسم یا تصویر کند. به همین دلیل است که می‌بینیم اغلب هنرمندان از جمله شعراء، دارای بارقه‌های عرفانی و روحانی بوده اند و به تصور ایشان «هنر» جز در اثر ارتباط با عالم روحانی فراحس، حاصلی مبتذل و بیاصالت دارد که نمیتوان نام هنر را بدان اطلاق کرد. به دلیل لزوم وجود منشا قدسی، در اغلب آثار هنری شرقی و اسلامی، رد پای عرفان را به وضوح میتوان مشاهده کرد. «خلاقیت هنری که در واقع همان خلاقیت خیال است، صرفاً یک استعداد بشری نیست بلکه لطیفه‌ای است در نهاد بشر که در صورت اتحاد با مراتب بالاتر میتواند منشا کمال باشد

ایشان همچنین به بیان نظامهای روزانه و شبانه‌ی تخیلات پرداختند.

در پایان ایشان به توضیح و پاسخ به سوالات مخاطبین آنلاین پرداختند.

مستندات کارگاه

مدونه پژوهی با همکاری گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه بهزیره المصطفی برگزار می شود:

کارگاه علمی پژوهی

موضوع شناسی تخیل (تخیل شناسی) براساس نظریه نظام های شبانه و روزانه ژیلبر دوران

الف) تصویر و اهمیت آن در ادبیات و هنر؛
ب) نظام روزانه و نمودهای آن؛
ج) نظام شبانه و نمودهای آن؛
د) متن های حماسی و عرفانی؛

دستور کارکده

دکتر نسیم کرامت

مدرس زبان و ادبیات فارسی
در دانشگاه مجازی المصطفی و دانشگاه آزاد اسلامی

زمان: دوستبه و سه شنبه، ۸ و ۹ آبان‌ماه ۱۴۰۰ ساعت ۱۵:۰۰

ملکان دانشگاه بهزیره المصطفی، طبقه سوم، سالن مجلس
پیک ترک درست

Live.mou.ir/research

حضور با اعلاء کواهی

☎ (۰۲۵) ۳۲۱۱۴۱۷۱-۱۷۲
www.mou.ir

دانشگاه بهزیره المصطفی
مدونه پژوهی

File 21
12' 51

Q & A

Video (1)

File 21
12' 51

Attendees (124)

- Hosts (1)
 - pajresh Department
- Presenters (1)
 - karamet
- Participants (122)
 - 11271
 - ۲۰۱۱۳۲۰
 - ۲۰۱۱۳۲
 - 11410
 - 11596
 - 11639 fereshtan
 - 11775

1:32:52/1:52:40

نظامها	قطبها	روزانه	شبانه			
موقعیت «دسته‌بندی‌ها» در بازی تاروت	مشیر (sword)	عصای سلطنتی (scepter)	چوبدس (baton)	تی (denary)	ده دهی (denary)	فنجان/ جام (cup)
		قرع، گودال بسیار ≠ عمق		چرخ	جهان کوچک (microcosm)	محل
		تاریکی ≠ نور قله یا اوج ≠ چشم		صلیب	بجه	زندگی
		پخارات بدبو یا مسموم	شعله‌ی	ماه	کووله	کردن
کهن‌الکوهای اسم	(miasm) کننده ≠ زبردست	جهان اولی	آتش	دوچنسه	تام	انگشتی
			خنده			مرکز

a248e8ec-18ae-49b7-9809-9f46bb1dac41.pdf

16:28
16:31

دارد. صدف نیز همین نقش را دارد است.

نمادهای مربوط به غذا و ماده

غذا و ماده به عنوان چیزی که می توان به آن پناه برد و احساس آرامش کرد در این دسته جای می گیرند. همچنین موضوع مهی که دوران بدان برداخته و برای ما در فرهنگ عرفانی اهمیت ویژه ای دارد، معجون مقدس، هوم و شراب و آب حیات، شراب کله‌های یا اسمانی، نوشیدن‌های آبیزی مثل آبین عشای ربانی و به وحدت رسینن از طریق مستی است. این مبحث ^{۱۰} این واژه اگرچه به معنای صمیمه‌یت، خوتمانی بودن و نیز روابط نامشروع است، اما در اینجا ظاهرا به معنای پنهان گرفتن و به دنبال پنهان و محافظت بودن به کار رفته است.

و تطبیق آن با عرفان، می تواند موضوع پژوهش بسیار خوبی قرار بگیرد. شب خوارکی به عنوان غذایی کهن الگویی، شیر مادر و موارد مربوط به آن، طلا نمک، جوهرهای کیمیاگری و ... از موارد دیگری هستند که در این بخش مطرح می شوند.

Q & A

Video (1)

karamat

Attendees (97)

- Hosts (1)
 - pajohesh Department
- Presenters (1)
 - karamat
- Participants (95)
 - 11271
 - 11271
 - 11410
 - 11639 fereshtan
 - 11897
 - 11944
 - 11944

0:46:44 / 1:52:40

